

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Діхтяренко М.О.

студентка;

Горшков М.А.

*асистент кафедри менеджменту та адміністрування,
Вінницький торговельно-економічний інститут*

Київського національного торговельно-економічного університету

ЕВОЛЮЦІЯ СВІТОВИХ ВАЛЮТНИХ СИСТЕМ

Міжнародні валютні відносини є невід'ємною складовою економіки. Функціональні структури валютних відносин втілюються в історично конкретних валютних системах, їх розглядають як форму правової та інституціональної організації валютних відносин.

Вивченню питань розвитку світової валютної системи присвячено праці багатьох видатних науковців. В Україні це питання досліджують А. Гальчинський, Ю. Пахомов, О. Єременко, О. Береславська, М. Савлук, О. Шаров, С. Круглик, Т. Унковська, А. Філіпенко, З. Луцишин, Т. Шемет та інші.

Метою роботи є дослідження тенденцій реформування світової валютної системи.

Світова валютна система в еволюційному розвитку пройшла три основні етапи – золотого, золотовалютного (доларового) і паперово-валютного стандартів.

Еволюція світової валютної системи відображає еволюцію грошового матеріалу від товарних металевих грошей до паперово-кредитних, поступову демонетизацію золота; зміну принципів установлення валютного курсу, ступеня впливу держави на процеси курсоутворення.

Міжнародна валютна система еволюціонує разом з еволюцією міжнародної економіки. Найважливішими тенденціями сучасної валютної системи є глобалізація, посилення регульованого характеру, ускладнення структури, перш за все, за рахунок розвитку регіональних валютних систем.

Система золотого стандарту сформувалась на початку ХХ ст. Характерними ознаками даної системи є фіксація золотого змісту національних валют; безпосередня конвертованість національних валют у золото; існування фіксованих валютних курсів. Поряд з перевагами (стабільність валютних курсів, стабільність внутрішніх цін, незначний і короткостроковий характер інфляції та тенденція до зближення національних економік, формування світового господарства) слід відзначити недоліки системи золотого стандарту, а саме: висока вартість функціонування, недостатня еластичність, жорстка залежність від зовнішніх факторів

(масштаби видобутку золота тощо), певна регіональна та історична обмеженість [1, с. 300].

Система золото-валютного стандарту була оформлена рішеннями Бреттон-Вудської конференції 1944 р. Для країн-учасниць МВФ (Міжнародного валютного фонду) зберігалась роль золота як загального еквівалента, платіжного засобу і розрахункової одиниці у міжнародному обігу. Резервною валютою стає американський долар, визначаються паритети (пропорції обміну) ж у золоті, так і у доларах США відповідно їх золотому вмісту (1 унція = 35 г. золота). Дана система передбачає дотримання принципу фіксованих курсів, перехід до взаємної конвертованості всіх валют країн-учасниць МВФ. Заборонено вільну приватну купівлю та продаж золота [2, с. 112].

Перевагами системи золото-валютного стандарту є більша стабільність валютної системи і стабілізація механізмів міжнародних розрахунків, створення особливого механізму ключових валют і розширення на цій основі обсягу та структури міжнародних ліквідних засобів, формування міждержавної інституційно-правової системи, спрямованої на регламентацію поведінки економічних суб'єктів у фінансовій сфері. Проте залишається висока вартість функціонування та неможливість для членів МВФ проводити незалежну валютну політику.

Система паперово-валютного стандарту (Ямайська угода 1979 р.) характеризується повною демонетизацією золота у валютних відносинах, використанням багатьох національних валют (разом з долларом, а також колективних валют) як міжнародні розрахункові та ліквідні засоби, перетворенням колективної грошової одиниці у головний резервний актив і міжнародний засіб розрахунків і платежів, веденням «плаваючих» валютних курсів.

Визначальні принципи Ямайської валютної системи: відносна гнучкість та демократизм, відповідність принципам відкритої ринкової економіки і тенденціям глобалізації; підривається диктат американського долара; можливість проведення самостійної національної кредитно-грошової політики.

Слабкість системи паперово-валютного стандарту полягала в нестійкому характері функціонування, непередбачуваності валютних курсів та значних масштабах валютних спекуляцій, валютних війнах, зростанні валютних ризиків, хронічному, глобальному характері інфляції, постійній незбалансованості міжнародних розрахунків, необхідності створення спеціальних інститутів та фінансових інструментів для зниження валютних ризиків та збільшення обсягів і диверсифікації міжнародних валютних ліквідних засобів.

Європейська валютна система, започаткована ще в перші повоєнні роки, є результатом і водночас одним з важливих інструментів європейської інтеграції.

Аналіз інтеграційних процесів у сфері валютних відносин країн ЄС свідчить про їх багатоаспектність і тривалість у часі. Встановлення валютного союзу розглядається як завершальна ланка комплексної загальноекономічної інтеграції країн ЄС, започаткованої ще 1957 р. Римською угодою.

Європейський валютний союз означає фундаментальну зміну у світовій валютній системі. Із запровадженням євро зможе утворитися друга провідна міжнародна валюта. За умови її стабільності американський долар, що панує на світовому валютному ринку, матиме серйозного конкурента.

Список використаних джерел:

1. Боринець С. Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підручник. – 5-е видання, перероблене і доповнене. – К: Знання, 2008. – 582 с.
2. Іванов В. Н., Софіщенко І. Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. – К: МАУП, 2001. – 232 с.

Дунець А.А.
студентка;

Горшков М.А.
асистент,

*Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету*

КОРПОРАТИВНІ ФОРМИ ГОСПОДАРСТВ

Корпорація (акціонерне товариство) є зараз домінуючою формою підприємницької діяльності. Її власниками вважаються акціонери, що мають обмежену відповідальність у розмірі свого внеску в акціонерний капітал корпорації. Корпорація з'являється тоді, коли є в цьому необхідність, і вмирає, коли ця необхідність відпадає. Вона може володіти власністю, грошима та іншими корпораціями; може навіть «купувати та продавати» талановитих людей. Весь великий бізнес – це корпорації.

Метою дослідження є аналіз корпоративних форм господарства, їх переваг та недоліків.

Корпорація – це система організації бізнесу, ґрунтована на пайовій участі в капіталі об'єднання, в якому власники є відособленими від оперативного управління економічними процесами, переданого в руки професійних менеджерів. Корпоративна форма організації підприємництва сформувалася наприкінці XIX ст. і була зумовлена якісними зрушеннями у продуктивних силах суспільства. З інституціональної точки зору в корпорації (фірмі) першочергове значення має не її виробнича діяльність, а так званий «пучок контрактів». Те нове, що привносить корпоративна форма підприємства, полягає у виникненні особливої групи учасників контрактних відносин – акціонерів.

Корпорації були відомі вже в римському праві, але тільки в кінці XVI – початку XVII ст. вони в економічній сфері стали наділятися привілеями для здійснення господарської діяльності [1].

У другій половині XX ст. проходять етап видозміни і структуризації різні типи корпоративних об'єднань. Найпоширенішими з них залишаються